

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 16/2014
27.02.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету осуђених Г.Т. и М.Р., због кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5. у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. и адвоката Д.М. и браниоца окривљеног М.Р., адвоката Б.С., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К бр.9/10 од 27.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.2764/13 од 26.09.2013. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К бр.9/10 од 27.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.2764/13 од 26.09.2013. године у делу у коме је поднет због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и члана 439. тачка 2. ЗКП, док се у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

II ОДБАЦУЈУ СЕ као недозвољени захтеви за заштиту законитости браниоца осуђеног М.Р., адвоката Б.С. и браниоца осуђеног Г.Т., адвоката Д.М., поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К бр.9/10 од 27.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.2764/13 од 26.09.2013. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу К бр.9/10 од 27.03.2013. године окривљени М.Р. и Г.Т. оглашени су кривим због извршења кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5. у вези члана 33. КЗ па је окривљени М.Р. осуђен на казну затвора у трајању од 15 година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 01.05.2003. до 11.03.2005. године и од 01.03.2013. године па надаље, а окривљени Г.Т. је осуђен на казну затвора у трајању од 13 година у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 01.05.2003. до

11.03.2005. године, од 27.05.2010. до 14.10.2010. године и од 28.03.2013. године па надаље.

Наведеном пресудом на основу члана 206. став 2. ЗКП оштећена О.Г. је ради остваривања имовинско правног захтева упућена на парнични поступак, а на основу члана 86. ЗКП оштећеној је по правноснажности пресуде враћен привремено одузет златни накит и то једна златна огрлица жуто беле боје, једна златна наруквица исте боје и исте израде, као и златна огрлица и златни привезак у комбинацији бело-жуте боје са привеском у облику пуме у коју су учвршћени циркони и два плава камена уместо очију а на полеђини угравирано "Аца коцкица", мушки прстен тежине 5,85 грама у комбинацији беле и жуте боје са цирконом беле боје и један мушки сат марке "Киензл" златно-сребрне боје и кожна дводелна наруквица.

Истом пресудом на основу члана 193. и 196. ЗКП оптужени М.Р. и Г.Т. обавезани су да у корист буџетских средстава Вишег суда у Шапцу уплате на име трошкова кривичног поступка солидарно износ од 303.097,82 динара и на име судског паушала износ од 5.000,00 динара сваки, а оштећеној О.Г. на име трошкова кривичног поступка износ од 1.153.625,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.2764/13 од 26.09.2013. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Шапцу, бранилаца окривљеног Р.М., адвоката Б.С., адвоката В.Т. и адвоката А.С. и бранилаца окривљеног Т.Г., адвоката Д.М., адвоката С.А., адвоката Б.Б. и адвоката И.В., и пресуда Вишег суда у Шапцу К бр.9/10 од 27.03.2013. године, потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац осуђеног Г.Т., адвокат С.А. због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП, члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, и члана 439. тачка 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак, или да побијане одлуке преиначи, тако што ће осуђеног Г.Т. ослободити од оптужбе за означено кривично дело, а да обзиром на садржину захтева, одложи извршење правноснажне пресуде у односу на овог осуђеног,

-бранилац осуђеног Г.Т., адвокат Д.М. због повреде из члана 377. тачка 5. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10) са предлогом да Врховни касациони суд укине другостепену пресуду, да у смислу члана 488. став 2. ЗКП позове браниоца на седницу већа, а да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде прекине до правноснажне одлуке суда,

-бранилац осуђеног М.Р., адвокат Б.С., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. ЗКП и повреде одредаба члана 352. став 2, члана 368. став 1. тачка 11. и члана 377. тачка 5. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01, 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10) са предлогом да Врховни касациони

суд укине другостепену пресуду и предмет врати на поновни поступак и одлучивање.

Разматрајући захтеве за заштиту законитости бранилаца осуђених Г.Т. и М.Р., на седници већа одржаној сходно одредбама члана 486. и 487. ЗКП, Врховни касациони суд је нашао:

- да је захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. у делу у коме се указује на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и члана 439. тачка 2. ЗКП, изјављен од овлашћеног лица, благовремен и дозвољен, док је у преосталом делу недозвољен,

- да су захтеви за заштиту законитости браниоца осуђеног М.Р., адвоката Б.С. и браниоца осуђеног Г.Т., адвоката Д.М. недозвољени.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. доставио јавном тужиоцу у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој није обавештавао јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке. На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т. адвоката С.А. поднет, па је по оцени навода у овом захтеву у делу у коме је поднет због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и члана 439. став 2. ЗКП, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т. и адвоката С.А. у наведеном делу је неоснован.

Одредбом члана 604. ЗКП прописано је да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика, оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10).

У захтеву за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. указује се на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП наводима да су побијаним пресудама повређене одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца, јер је Виши јавни тужилац неовлашћено извршио последњу измену оптужнице у погледу датума и времена извршења кривичног дела, за које је Г.Т. оглашен кривим.

Из записника о главном претресу који је одржан пред Вишим судом у Шапцу дана 23.11.2012. године у предмету К бр.9/10, произилази да је пре давања завршних речи, заменик Вишег јавног тужиоца у Шапцу изменио оптужницу од 11.03.2005. године, тако што је у првом и другом реду уместо речи "дана 25. априла 2003. године у временском периоду између 02 и 07 часова" означио да треба да стоји "у неутврђено време између 24. и 25. априла 2003. године у урачунљивом стању и свесни забрањености свога дела" и на крају иза речи "лишени слободе" додао "а били су свесни свога дела и хтели његово извршење".

Чланом 341. став 1. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10) прописано је да ако тужилац у току главног претреса оцени да изведени докази указују да се изменило чињенично стање изнесено у оптужници, он може на главном претресу усмено изменити оптужницу, а и може предложити да се главни претрес прекине ради припремања нове оптужнице.

По налажењу Врховног касационог суда, Виши јавни тужилац у Шапцу је извршио измену оптужнице Кт бр.91/03 од 23.07.2003. године (измењене и 11.03.2005. године) усмено на главном претресу дана 23.11.2012. године, у складу са изведеним доказима који су по налажењу тужиоца указивали на измењено чињенично стање, поступајући у оквиру својих законских овлашћења (члан 341. став 1. ЗКП) па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А., којима се указује да због неовлашћене измене није постојала оптужба овлашћеног тужиоца, неосновани.

У захтеву за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т. адвоката С.А. указује се на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП наводима, да је суд засновао своју одлуку на доказу на коме се по одредбама ЗКП не може засновати - на налазу и мишљењу Судско-медицинског одбора у Новом Саду, да је наведени доказ изведен у противзаконитој форми и није правилно оцењен од стране првостепеног и другостепеног суда.

Чланом 114. став 1. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10) прописано је да се вештачење одређује писменом наредбом органа који води поступак, у наредби се наводи у погледу којих чињеница се обавља вештачење и коме се поверава, а наредба се доставља и странкама. Ставом 2. истог члана прописано је да ако за одређену врсту вештачења постоји стручна установа или се вештачење може обавити у оквиру државног органа, таква вештачења, а нарочито сложенија, повериће се, по правилу таквој установи, односно органу, а установа односно орган одредиће једног или више стручњака који ће извршити вештачење.

Из списка предмета произилази да је наредбом Окружног суда у Шапцу К бр.131/06 од 25.03.2009. године, поступајући на основу члана 114. тада важећег ЗКП председник већа-судија одредио судско медицинско вештачење преко Судско-медицинског одбора Медицинског факултета у Новом Саду, на околности непосредног узрока смрти пок. О.А., шта је тај узрок изазвало, а посебно када је смрт наступила.

Налаз и мишљење Судско-медицинског одбора Медицинског факултета у Новом Саду од 19.05.2009. године је вештачење које је обављено на основу наредбе поступајућег председника већа – судије и по налажењу Врховног касационог суда представља доказ који је изведен у складу са Закоником о кривичном поступку који је важио у време предузимања те процесне радње (члан 114. ЗКП). Стога су наводи захтева за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. којима се указује да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати и да је учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, неосновани, док се наводи захтева којима се

доводи у питање правилност оцене овог доказа односе на правилност утврђеног чињеничног стања у побијаним пресудама, што не представља разлог за подношење овог ванредног правног лека, због чега се овај суд у оцену ових навода није упуштао.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Г.Т., адвоката С.А. указује се да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 2. ЗКП јер је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, примењен закон који се не може применити и да је овај окривљени могао бити оглашен кривим једино за непријављивање кривичног дела и учиниоца, с тим да захтев не садржи детаљније образложење наведене повреде.

По налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа радњи извршења кривичног дела за које је осуђени Г.Т. оглашен кривим, произилазе сви субјективни и објективни елементи кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5. КЗ у вези члана 33. КЗ, па су наводи браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А. у погледу повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, неосновани.

Из напред наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката С.А., у делу у коме је поднет због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП, чл. 438. став 2. тачка 1. ЗКП и чл. 439. тачка 2. ЗКП, одбијен је као неоснован.

Одредбом члана 485. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 и 121/12) прописани су разлози за подношење захтева за заштиту законитости од стране лица овлашћених за подношења захтева (члан 483. став 1. ЗКП), па је између осталих, у члану 485. став 1. тачка 1. ЗКП као разлог предвиђена повреда закона.

Одредбом члана 485. став 2. ЗКП прописано је да повреда закона у смислу става 1. тачка 1. овог члана постоји ако је правноснажном одлуком или у поступку који је претходио њеном доношењу, повређена одредба кривичног поступка или ако је на чињенично стање утврђено у правноснажној одлуци погрешно примењен закон.

Чланом 485. став 4. истог Законика прописано је да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости због таксативно набројаних повреда тог законика, учињених у првостепеном поступку и поступку пред апелационим судом.

Право окривљеног за подношење захтева због повреде закона је по ставу Врховног касационог суда сходно наведеној законској одредби, ограничено на повреде које су таксативно наведене у ставу 4. члана 485. ЗКП. Према томе, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости због повреда тог законика: члан 74, члан 438. став 1. тачка 1.) и 4.) и тачка 7.) до 10.) и став 2. тачка 1.), члан 439. тачка 1.) до 3.) и члан 441. ст. 3. и 4. учињених у првостепеном поступку и поступку пред апелационим судом.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради већ и указивање на то у чему се она састоји.

У конкретном случају бранилац осуђеног Г.Т., адвокат С.А. навођењем као разлога за подношење захтева за заштиту законитости повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП само формално означава повреду закона из члана 485. став 4. ЗКП – због које је подношење захтева дозвољено. Међутим, у образложењу наведене повреде закона, бранилац осуђеног Г.Т. наводи да је оптужба прекорачена на тај начин, што је изрека првостепене пресуде противречна разлозима пресуде, а образложење нејасно и контрадикторно, и пресуда нема разлога о одлучним чињеницама, а да је наведеном повредом обухваћена и другостепена пресуда. Овакви наводи захтева за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т. указују на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, која не може бити предмет побијања законитости одлуке у опсегу који ЗКП у члану 485. став 4. таксативно набраја, па је захтев браниоца осуђеног, у овом делу иако формално поднет због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, од стране Врховног касационог суда оцењен као недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости браниоца осуђеног Г.Т., адвоката Д.М., указује се на повреду закона из члана 377. тачка 5. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10).

У захтеву за заштиту законитости браниоца осуђеног М.Р. адвоката Б.С. указује се на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. ЗКП и повреду одредаба чланова 352. став 2, 368. став 1. тачка 11. и члана 377. тачка 5. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10).

Наведене повреде у захтевима за заштиту законитости бранилаца осуђених Г.Т. и М.Р., адвоката Д.М. и адвоката Б.С., по ставу Врховног касационог суда не представљају законске разлоге у оквиру повреда набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих би окривљени као овлашћено лице могао поднети захтев за заштиту законитости, и не могу бити разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, због чега су захтеви ових бранилаца осуђених Г.Т. и М.Р. оцењени као недозвољени.

Из наведених разлога, донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Јанко Лазаревић, с.р.**